Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Zarys dziejów Słowiańszczyzny Południowej - wykład, PG_00189597		
Kierunek studiów	Slawistyka (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS	3.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Studiów Klasycznych i Slawistyki -> Zakład Slawistyki i Studiów Bałkańskich		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Dušan-Vladislav Paždjerski	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	mgr Michał Pejasz	

Formy zajęć

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy

Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	43.0	75

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi faktami z dziejów trzech narodów słowiańskich na Bałkanach: Bułgarów, Serbów i Chorwatów. Uzupełniane jest to o problemy polityczno-historyczne wynikłe w ostatnich latach, a więc o dzieje Czarnogóry, Macedonii i wybrane zagadnienia z dziejów Albanii i Turcji. Odnosi się to do czasów średniowiecza, nowożytnych i najnowszych. Przy omawianiu czasów nowożytnych i najnowszych tych narodów, konieczne jest wskazanie na specyfikę kształtowania się nowoczesnych narodów na Bałkanach i uwarunkowania tego procesu.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[SLAWL3_W09] Zna w zaawansowanym stopniu etniczną strukturę obszaru Słowiańszczyzny Południowej, ma zaawansowaną wiedzę na temat jej diachronicznych i synchronicznych uwarunkowań i przejawów.	Student zna etniczną strukturę obszaru Słowiańszczyzny Południowej (K_W09);	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
[SLAWL3_U08] Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych, w języku polskim lub w języku kierunkowym, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.	Student: - posiada umiejętność merytorycznego argumentowania oraz formułowania wniosków w zakresie zagadnień związanych z kulturą, historią, sytuacją polityczną, zróżnicowaniem religijnym Słowiańszczyzny Południowej z wykorzystaniem poglądów innych autorów (K_U05); - potrafi przygotować i wygłosić prezentację/wypowiedź ustną, w języku polskim, dotyczącą zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł (K_U08).	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[SLAWL3_U05] Potrafi komunikować się, również w językach obcych, z otoczeniem i formułować poprawne logicznie argumenty oraz brać udział w debacie na temat fundamentalnych dylematów współczesności (np. tradycja vs. modernizacja, nacjonalizm vs. globalizm) w kontekście państw południowosłowiańskich.	Student uznaje i szanuje różnice punktów widzenia determinowane różnym podłożem narodowym i kulturowym (K_K01).	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[SLAWL3_K01] Jest świadomy stopnia osiągniętej wiedzy na temat Europy Południowo-Wschodniej oraz jej języków, a także potrafi tę wiedzę krytycznie ocenić.	Student ma podstawową wiedzę na temat jej diachronicznych i synchronicznych uwarunkowań i przejawów (K_W09).	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu

Powstanie państw słowiańskich: Królestwa Chorwackiego i Serbskiego, Carstwa Bułgarskiego. Małe państwa bałkańskie: Banowina Bośniacka, Dukla, Królestwo Zety. Podboje tureckie na Bałkanach w XIV-XV w. Sytuacja Słowian bałkańskich pod panowaniem tureckim. Słowianie bałkańscy wobec wojen katolickiej Europy z Imperium Osmańskim w XVI-XVII w. Geneza odrodzenia narodowego Słowian na Bałkanach. Kształtowanie się nowożytnego państwa czarnogórskiego. Autonomia serbska w Imperium Osmańskim w pierwszej połowie XIX w. Bułgarski ruch narodowy w pierwszej połowie XIX wieku. Ruchy narodowe na Bałkanach po wojnie krymskiej. Wielki kryzys bałkański (1875-1878) i powstanie niepodległych państw południowosłowiańskich. Bałkany po kongresie berlińskim, problem narodowego ruchu macedońskiego. Rewolucja młodoturecka i wzrost napięcia na Bałkanach przed wybuchem I wojny światowej. Państwa bałkańskie w okresie I wojny światowej. Bałkany w okresie międzywojennym. Druga wojna światowa na Bałkanach. Nowa mapa polityczna Półwyspu Bałkańskiego po II wojnie światowej. Rozpad socjalistycznej Jugosławii i powstanie państw narodowych. Problem Kosowa na przełomie XX-XXI w.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Udział w zajęciach	80.0%	5.0%
Test z pytaniami otwartymi	51.0%	95.0%

Zalecana lista lektur

Podstawowa lista lektur

- J. Skowronek, M. Tanty, T. Wasilewski, Słowianie południowi i zachodni VI-XX wiek, Warszawa 2005.
- M. Tanty, Bałkany w XX wieku. Dzieje polityczne, Warszawa 2003.
- T. Wasilewski, Historia Bułgarii, Wrocław 1988.
- Stawowy-Kawka, Historia Macedonii, Wrocław 1992.
- T. Czekalski, J. Hauziński, J. Leśny, Historia Albanii, Wrocław 2009.

	Uzupełniająca lista lektur	• H. Batowski, Konflikty narodowe w państwach sukcesyjnych. Z polityki międzynarodowej XX wieku. Wybór studiów z lat 1930-1935, Warszawa 1979. • H. Batowski, Podstawy sojuszu bałkańskiego 1912 r. Studium z historii dyplomatycznej 1806-1912, Kraków 1939. • F. Bernaś, Cień Czarnej ręki. Z kart politycznych dziejów państw bałkańskich w latach 1878-1918, Warszawa 1991. • Państwa bałkańskie w polityce imperializmu niemieckiego w latach 1871-1945, Poznań 1982. • L. Durković-Jakšić, Z dziejów stosunków jugosłowiańsko-polskich 1772-1840, Wrocław 1977. • Ż. Milisavac, Dzieje Macierzy Serbskiej 1826-1967, Wrocław 1970. • J. Skowronek, Sprzymierzeńcy narodów bałkańskich, Warszawa 1983. • M. Tanty, Bosfor i Dardanele w polityce mocarstw, Warszawa 1982. • M. Tanty, Konflikty bałkańskie w latach 1878-1918, Warszawa 1968. • L. Widerszal, Bułgarski ruch narodowy 1856-1872, Warszawa 1937.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.